

OMSLAG

Het heiligenboek*Stefanus. De overwinnaar* Tom Zwaenepoel

Stefanus is een diepgelovige, Griekssprekende jood en verricht „dankzij Gods genade en kracht grote wonderen en tekenen onder het volk” (Handelingen van de apostelen 6, 8). Hij is de eerste van zeven diakens die de apostelen aanstellen om de aalmoezen eerlijk onder de weduwen te verdelen. Als gevolg van een van zijn preken komt Stefanus in conflict met enkele leden van de synagoge. Ze horen dat hij „Mozes en God gelasterd heeft” (Handelingen 6, 11) en laten hem gevangennemen. Tijdens zijn verdedigingsrede beweert Stefanus dat God niet woont in een „door mensenhanden gemaakte” tempel (Handelingen 7, 48) en bevestigt hij dat Christus de Messias is, gezonden door God. Een woedende massa sleept de ‘godslasteraar’ buiten de stadspoorten van Jeruzalem. Alvorens hij omstreeks 36 gestenigd wordt, ziet Stefanus de hemel geopend. Hij knielt voor het gebed neer en vergeeft al wie hem pijnigt. Als diaken behoort het tot Stefanus’ hoofdtaak om aan kinderloze weduwen en armen voedsel te verdelen en terzelfder tijd het woord van God te verspreiden. Hij illus-

treert dat naastenliefde en verkondiging samengaan. Ben je christen, dan spreekt het voor zich dat je je ontfermt over de hulpbehoevenden. Liefde die medelijden inboezemt, heeft een genezende en reddende functie. Zo verricht je „grote wonderen en tekenen onder het volk” (Handelingen 6, 8) en ben je een blijvend bewijs voor de waarheid van de christelijke verkondiging.

Stefanus is zeer moedig: hij staat in zijn eentje tegenover een vijandige groep. Hij is zuiver en onschuldig, en daarom heeft hij geen angst. Steeds opnieuw verdedigt hij een visie, visie waar hij volkomen achter staat. Hij aanvaardt zijn lot, omdat hij zich verbonden voelt met God. Stefanus maant ons aan het geloof trouw te beleven en indien nodig anderen van antwoord te dienen.

Als eerste draagt Stefanus de kroon van het martelaarschap. In zijn strijd voor het geloof draagt hij – zoals zijn naam aanduidt – de ‘krans voor de overwinnaar’. Griekse en Latijnse kerkvaders noemen hem daarom de ‘atleet van Christus’. Samen met Christus staat Stefanus symbool voor de vervolgde christenen van de

kerkgeschiedenis. Zij bevestigen: wie echt gelooft, geeft een deel van zijn vrijheid op. Geloof kost iets, onder bepaalde omstandigheden zelfs het leven. Maar de gelovige wint ook iets. Voor Stefanus is dit: „Ik zie de hemel open en de Mensenzoon, die aan Gods rechterhand staat” (Handelingen 7, 56). Stervend vergeeft Stefanus zijn moordenaars. Hij schenkt vergiffenis voor een van de gruwelijkste straffen, de steniging. Hierin wordt de genade van de liefde voor de vijand zichtbaar, tot in de dood. In de eerste eeuwen na Christus is het een risicovolle zaak om uit te komen voor het geloof. Het is een uitdaging om de ‘massa’ niet naar de mond te praten. Stefanus waagt dit, wel wetend dat hij in het open mes van zijn critici zal lopen. Het antwoord dat hij oogst is protest, de beloning is de steniging. En ondanks dit alles zegeviert de stem van de liefde, de liefde voor de mens, de liefde voor de vijand.

Het is geen toeval dat de Kerk Stefanus één dag na de geboorte van Jezus viert. Dit is een van de grootste liturgische contrasten. Met Kerstmis denken we al aan het kruis. Het zachte en romantische

kerstverhaal eindigt in bloed en dood. Na het lied *Stille nacht* klinkt op tweede kerstdag al de herinnering aan een gruwelijke marteling. Op de vrede van de kerstboom en de kerststal volgen steniging en vernietiging. Nauwelijks zijn we in vrede en er dreigt al vervolging.

Zo is het ook in onze wereld: een toneel van strijd en tegenstrijdigheden, van winnen en verliezen, van leven en dood. De vreugde over de geboorte en het verdriet over de levensbedreiging staan dicht bij elkaar. Blijkbaar verliezen we Stefanus (de marteldood) om Paulus te winnen (de bekeering). Zoals Jezus voor de wereld geboren wordt, zo wordt Stefanus een dag later geboren voor het eeuwige leven.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

10 november, 22.55 uur, IKON via Nederland 2. Op 9 november 1989 valt de Berlijnse Muur, begin van het einde van de scheiding van Europa in het kapitalistische Westen en het communistische oostblok. Precies twintig jaar later kijkt Paul Rosenmöller naar de ontwikkelingen in de landen achter het vroegere ijzeren gordijn. Aflevering 3: *Baltische staten. De nagalm van de zingende revolutie.* Meteen na de zelfstandigheid van de drie zogeheten Baltische Staten – Estland, Letland en Litouwen – in de twee jaar na de val van de Muur, wordt de weg naar het lidmaatschap van de Europese Unie ingeslagen. Het belangrijkste obstakel dat vooral Estland en Letland moeten nemen, is het regelen van fatsoenlijke burgerrechten voor de enorme Russische minderheid. Hoe staat het daar nu mee? Paul Rosenmöller brengt een bezoek aan een dorpje waar sinds 2004 het ‘nieuwe IJzeren Gordijn’ doorheen loopt, de grens tussen Litouwen en Wit-Rusland.

De vrome kudde*Van Dale, gratis aanvulling* Ingezonden door Charlie Eylenbosch

ACHTERAF: min acht

ANTILOOP: middel tegen diarree

BEDACHT: naast bed nummer zeven

COMBINATIE: land met veel politievoertuigen

CONTINENTEN: inenten op een delicate plaats van het lichaam

EILEIDER: vooraanstaande kip

KAARSRECHT: recht om kaarsen te vervaardigen

KIESKEURIG: tand in goede staat

KRAKELING: zoontje van een inbreker

MAGAZIJN: persoon die azijn lust

MAKADAM: schots voor kakmadam

MINIMAAL: sobere maaltijd

MINISTER: heel kleine ster

MINNEKOZEN: West-Vlaams voor ‘mijn neef’

MISLEIDER: priester

OORDEEL: lel

PALING: vader van chinees meisje

PANAMA: moeder eerst

PAPIER: zwaarlijvige Ier

POLITICUS: zoen van een politieagent

POSTWEZEN: kinderen van doodgebeten postbodes

PROFEET: professor aan tafel

SUPERDELUXE: onbetaalbare benzine

THEOLOG: Theo vertelde de waarheid niet

TOEZICHT: opletten met gesloten ogen

UITDRUKKING: einde van constipatie

UITZONDERLIJK: begrafenisondernemer op reis

UURWERK: werk dat per uur betaald wordt

VERTROUWEN: op een afgelegen plaats huwen

VERZUIPEN: drinken in het buitenland

Limerick Ingezonden door Marcel Dewanckel

Een gekke dichter uit Poelkapelle
waande zich plots Guido Gezelle
Hij schreef gedichten
zonder zijn g.. op te lichten
over den hemel en over d’helle

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS
DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van ‘De Puzzelaar’ t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: KORSTLOOS

beroep	herfstbloem	gereed	deel v.e. week	aan-gezicht
spottende na-bootsing	vlaskam		watering	kleur
→	2		↓	4
een weinig		nood-voorraad	insecten-eter	
groente			wilde-beest	
→			7	en andere haast
v.e. bepaald materiaal			groente	3
lucht-blaas		voor-gerecht		kleding-stuk
→		denkend wezen		
slang	bijwoord		rond	ik (Lat.)
	rivier in Schotland		gegraven diepte	
→	6	1	vroegere voetballer	
			voor-voegsel	
simpel			8	5
aan-wezig				
→				rivier in Italië

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---